

ЛЕСЬ КУРБАС – РЕФОРМАТОР УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ

Рекомендаційний список літератури
з нагоди 130-ї річниці від дня народження

1. Бажан, М. Лесь Курбас і Всеволод Мейєрхольд // Політ кризь бурю / М. Бажан. – К. : Криниця, 2002. – С. 562–566.
2. Безручко, О. Творчі лабораторії Леся Курбаса та Олександра Довженка / О. Безручко // Кінотеатр. – 2007. – № 3. – С. 16.
3. Бобошко, Ю. М. Режисер Лесь Курбас / Ю. М. Бобошко. – К. : Мистецтво, 1987. – 197 с.
4. Брюховецька, Л. Продовження Курбаса. Лесь Курбас і Юрій Ілленко / Л. Брюховецька // Кінотеатр. – 2007. – № 3. – С. 17–18.
5. Великий майстер «Березоля» : до 120-річчя від дня народж. Леся Курбаса : матеріали наук.-практ. конф., 5 берез. 2007 / М-во культури і туризму України, Харківська держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка. – Х., 2007. – 96 с.
6. Велимчаниця, О. Лесь Курбас і експресіонізм / О. Велимчаниця // Кінотеатр. – 2007. – № 3. – С. 12–13.
7. Веселовська, Г. І. Дванадцять вистав Леся Курбаса / Г. І. Веселовська. – К. : ДЦТМ ім. Леся Курбаса, 2004. – 317 с.
8. Волицька, І. Курбас: погляд на тіло (на матеріалі теоретично-публіцистичних статей періоду Молодого театру) / І. Волицька // Курбасівські читання : наук. вісник. – К., 2006. – № 1. – С. 103–122.
9. Волицька, І. Театральна юність Леся Курбаса: проблеми формування творчої особистості / І. Волицька. – Львів : Ін-т. народознавства НАН України, 1995. – 150 с. : ілюстр.
10. Гайдабура, В. Курбас. Нове у хроніці Голгофи: 3-го листопада 1937 року стратили Леся Курбаса : [спогади очевидця – людини, яка сиділа в одному бараці з Лесем Курбасом] / В. Гайдабура // Культура і життя. – 2007. – № 44. – С. 2.
11. Гірняк, Й. Лебедина пісня Леся Курбаса / Й. Гірняк // Кінотеатр. – 2010. – № 3. – С. 29–30.
12. Гірняк, Й. Лесь Курбас знімає "Вендетту" / Й. Гірняк // Кінотеатр. – 2007. – № 2. – С. 20–21.
13. Голобородько, Я. Мистецький тріумвірат: (Лесь Курбас, Микола Куліш, Мар'ян Крушельницький) / Я. Голобородько // Вітчизна. – 2003. – № 7/8. – С. 151–159.

14. Голобородько, Я. Національний геніалітет (Курбас, Куліш, Крушельницький) / Я. Голобородько // Слово і час. – 2006. – № 1. – С. 72–84.
15. Доробок великого режисера : [Л. Курбас] // Український театр. – 2002. – № 3. – С. 31–32.
16. Дугчак, Г. Лесь Курбас працював над тим... / Г. Дугчак // Український театр. – 2001. – № 6. – С. 30–32.
17. Єрмакова, Н. Актор з погляду педагогіки : (із практики мистецького об'єднання "Березіль") : [погляди Леся Курбаса на місце актора у театрі] / Н. Єрмакова // Український театр. – 2008. – № 2. – С. 21–24.
18. Єрмакова, Н. Про музичний аспект педагогіки Леся Курбаса / Н. Єрмакова // Український театр. – 2008. – № 1. – С. 22–23.
19. Жежера, В. Курбас півжиття носив кулю у серці: 90 років тому в Києві народилася ідея Молодого театру / В. Жежера // Газета по-українськи. – 2006. – 2 червня. – С. 4.
20. Захарович, М. Лесь Курбас та Гнат Юра. Фронт мистецтва і фронт влади / М. Захарович // Науковий вісник. – 2007. – Вип. 1. – С. 35–40.
21. Клековкін, О. Десять тез про сакральний театр Леся Курбаса / О. Клековкін // Кінотеатр. – 2001. – № 3. – С. 36–38.
22. Клековкін, О. Лесь Курбас: система і метод / О. Клековкін // Український театр. – 1998. – № 2. – С. 19–22.
23. Коломієць, Р. На шляху до істинного Курбаса / Р. Коломієць // Український театр. – 1999. – № 1–2. – С. 31.
24. Корнієнко, Н. Лесь Курбас – "людина ідеального принципу" / Н. Корнієнко // Світогляд. – 2007. – № 2. – С. 12–19.
25. Корнієнко, Н. Лесь Курбас і кіно / Н. Корнієнко // Кінотеатр. – 2007. – № 3. – С. 12.
26. Корнієнко, Н. Лесь Курбас: репетиція майбутнього / Н. Корнієнко. – К. : Либідь, 2007. – 328 с.
27. Корнієнко, Н. Лесь Курбас – Хлестаков: унікальний досвід світової гоголіади : до 120-річчя з дня народження видатного митця Леся Курбаса / Н. Корнієнко // Культура і життя. – 2007. – 28 лют.(№ 9). – С.4.
28. Кроп, Т. "Людина, яка була театром" : [про Л. Курбаса] / Т. Кроп // Демократична Україна. – 2005. – № 9. – С. 10.
29. Кузякіна, Н. Олександр Довженко та Лесь Курбас / Н. Кузякіна // Дніпро. – 1994. – № 9–10. – С. 38–44.

30. Курбас, Л. Березіль : із творчої спадщини / Л. Курбас ; упоряд. і прим. М. Лабінського ; передм. Ю. Бобошка. – К. : Дніпро, 1988. – 518 с.
31. Курбас, Л. Філософія театру / Л. Курбас ; упоряд. М. Лабінський. – К. : Основи, 2001. – 917 с.
32. Курбас Лесь (Олександр-Зенон) Степанович // Українська культура. – 2000. – № 4. – С. 26.
33. Курбасівські читання : наук. вісн. / ред.-упоряд. Т. Бойко. – К., 2006. – № 1 : Театр: континуум, коди, парадокси інтерпритації. – 301 с.
34. Курбасівські читання : наук. вісн. / ред.-упоряд. Т. Бойко. – К., 2007. – № 2 : Театр: континуум, коди, парадокси інтерпритації. – 286 с.
35. Кучменко, Н. М. Педагогічна діяльність Л. Курбаса / Н. М. Кучменко // Наука і сучасність. – 1998. – Ч. 2. – С. 84–89.
36. Лабінський, М. "Болючий уривок життя..." : до 120-ліття від дня народження Лесь Курбаса / М. Лабінський // Українська культура. – 2007. – № 3. – С. 6–7.
37. Лабінський, М. Юрій Смолич і Лесь Курбас / М. Лабінський // Український театр. – 1985. – № 5. – С. 27–29.
38. Левченко, Т. Феномен Лесь Курбаса / Т. Левченко // Культура і життя. – 2002. – № 12. – С. 2.
39. Лесь Курбас : спогади сучасників / за ред. В. С. Василька. – К. : Мистецтво, 1969. – 358, [2] с. : іл.
40. Лесь Курбас : статті и воспоминания о Лесе Курбасе : литературное наследие / сост. М. Г. Лабинский, Л. С. Танюк ; вступ. ст. Н. Б. Кузякиной. – М. : Искусство, 1987. – 463 с.
41. Лесь Курбас [1887–1937] // Вітчизна. – 1996. – № 5–6. – С. 82–84.
42. Лесь Курбас: система і метод // Український театр. – 1998. – № 1. – С. 27–30; № 2. – С. 19–22; № 3. – С. 29–31.
43. Лесь Курбас: у театральній діяльності, в оцінках сучасників : документи / під ред. В. Ревуцького ; передм. та приміт. В. Ревуцького ; упорядк. та техн. ред. О. Зінкевича. – Балтимор : Торонто : Українське Видавництво «Смолоскип» ім. В. Симоненка, 1989. – 1026 с.
44. Лисенко, Т. Нове філософське бачення театального мистецтва: сюрреалістичний "Театр Жорстокости" Антонена Арто і "Молодіжний театр" Лесь Курбаса / Т. Лисенко // Визвольний шлях. – 2004. – Кн. 5. – С. 69–73.
45. Лягушенко, А. Лесь Курбас: мистецтво художника у дзеркалі двох епох / А. Лягушенко // Український театр. – 1996. – № 2. – С. 2–3.

46. Макарик, І. Перетворення Шекспіра: Лесь Курбас, український модернізм і радянська культурна політика 1920-х років / І. Макарик. К. : Ніка-Центр, 2010. – 348 с.
47. Макарик, І. Перетворення Шекспіра: Лесь Курбас, український модернізм і радянська культурна політика 1920-х років = Makaryk I. Shakspear in the Undiscovered Bourn: Les Kurbas, Ukranian Modernism, and Erly Soviet Cultural Politics / Ірина Макарик. – Вид. 2-ге, допов. – К. : Ніка-Центр, 2013. – 351, [1] с. : іл. – Бібліогр.: с. 277–329.
48. Марченко, С. Ще раз про "Пастку" – фільм про Леся Курбаса / С. Марченко // Кінотеатр. – 2007. – № 6. – С. 23.
49. Матеріали міжнародної наукової конференції «Лесь Курбас – Людина театру», 26–27 березня 2007 р. / Харківська держ. акад. культури ; Акад. мистец. України ; Харківське міжобл. відділення Нац. спілки театральних діячів ; ред. В. М. Шейко. – Х., 2007. – 104 с.
50. Москаленко, М. Трагедія Курбаса // Статті. Публіцистика / М. Москаленко. – К. : Основи, 2011. – С. 93–130.
51. Ніколенко, О. Дві долі, які поєднала історія... Лесь Курбас і Микола Куліш / Ольга Ніколенко // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2016. – № 5. – С. 30–37.
52. Ніколенко, О. Дві долі, які поєднала історія... Лесь Курбас і Микола Куліш / О. Ніколенко // Зарубіжна література в школах України. – 2015. – № 10. – С. 57–64.
53. Пархета, Л. Уманська осінь «Березія» / Л. Пархета // Черкаський край. – 1995. – 8 липня.
54. Про відзначення 120-ї річниці з дня народження видатного українського театрального діяча Леся Курбаса : постанова Верховної Ради України від 28.07.06. № 53–V // Голос України. – 2006. – № 144. – С. 3.
55. Про відзначення 125-річчя з дня народження Леся Курбаса : постанова Верховної Ради України від 8.02.2012 р. № 4359-VI // Голос України. – 2012. – 28 лют. – С. 14.
56. Пуха, Л. Лесь Курбас і кінематограф / Л. Пуха // Українська культура. – 2001. – № 11–12. – С. 28–29.
57. Рогозинский, В. Жизнь и судьба гениального Леся Курбаса / В. Рогозинский // Зарубіжна література в школах України. – 2007. – № 7. – С. 60–64.
58. Рогозинский, В. Расстрелянный луч солнца: Лесь Курбас / В. Рогозинский // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2008. – № 12. – С. 26–30.
59. Рогозинський, В. Антична трагедія очима великого режисера 20 ст. : [Л. Курбас про трагедію Софокла "Цар Едіп"] / В. Рогозинський //

- Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2004. – № 8. – С. 47.
60. Рогозинський, В. Творчі пошуки Леся Курбаса та Макса Рейнхардта / В. Рогозинський // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2010. – № 3. – С. 38–39.
61. Розтоптаний «Березіль» театру душі : 130 років від дня народження Леся Курбаса // Урядовий кур'єр. – 2017. – 18 лютого. – С. 10.
62. Сисін, І. Лебедина пісня Леся Курбаса / Ігор Сисін // Педагогічна думка. – 2016. – № 3. – С. 58–63.
63. Скалій, Р. Лесь Курбас і Тарас Шевченко: витоки залюбленості : [в Умані Лесь Курбас показав виставу "Гайдамаки" Т. Шевченка] / Раїса Скалій // Київ. – 2013. – № 6. – С. 140–150.
64. Скалій, Р. Лесь Курбас. Хресний шлях: Соловки, Сандармох / Р.Скалій // Культура і життя. – 2002. – № 42. – С. 2–3.
65. Собіянський В. Василь Василько: "Чого мене навчив Лесь Курбас" / В. Собіянський // День. – 2007. – № 32. – С. 7.
66. Соколенко, Н. Лесь Курбас. Знаний і забутий / Н. Соколенко // Дніпро. – 2012. – № 2. – С. 118–121.
67. Соколовська, К. М. Творчі пошуки та експерименти Л. Курбаса на шляху розбудови театральної справи (організаційно-творчий аспект) / К. М. Соколовська // Питання культурології. – К., 2004. – Вип. 20. – С. 166–176.
68. Станішевський, Ю. Оперна режисура Леся Курбаса / Ю. Станішевський // Український театр. – 2009. – № 2. – С. 22–29.
69. Субота, В. Нескорені, закохані, талановиті... : [уривок з розділу нововиданої книги – фрагмент спогадів Р. Черкачина "Лесь Курбас. "Березіль" та березільці у Харкові"] / В. Субота // Культура і життя. – 2009. – № 8. – С. 4–5.
70. Сулима, К. Лесь Курбас – знаний і незнаний / К. Сулима // Слово і час. – 2002. – № 2. – С. 85–86.
71. Суровцева, Н. Лесь Курбас 1917 – 1927 – 1937 / Н. Суровцева // Слово і час. – 1990. – № 5. – С. 61–64.
72. Танюк, Л. Ірина Стешенко про Леся Курбаса / Л. Танюк // Наука і культура: Україна : щорічник. – К. : Т-во "Знання", 1966. – Вип. 21. – С. 390–397.
73. Тарковський, І. Лесь Курбас: погляд з минулого в майбутнє / І. Тарковський // Людство на межі тисячоліть: діалог цивілізацій. – К., 2003. – С. 304–307.
74. Тодчук, В. Лесь Курбас : [театр видатного режисера в Умані] / В. Тодчук // Уманська зоря. – 1993. – 24 лютого.

75. Тужина, В. Рецепт від Леся Курбаса: західне раціо + східна емоція / В. Тужина // Український театр. – 2011. – № 1/3. – С. 24–27.
76. Форкош, І. Від коріння – до крони: Леся Курбас і нова епоха в національному театрі / І. Форкош // Українська мова та література. – 2007. – № 18. – С. 29–31.
77. Цулуکیدзе, Т. Леся Курбас / Т. Цулуکیدзе // Хроніка 2000 : український культурологічний альманах. – К. : Фонд сприяння розвитку мистецтв, 2002. – Вип. 47–48. – С. 376–380.
78. Чайковська, С. Розстріляний геній українського театру : до 125-річчя від дня народження Леся Курбаса / Світлана Чайковська // Літературна Україна. – 2012. – № 8. – С. 1.
79. Чечель, Н. Акторська школа Леся Курбаса і кіно / Н. Чечель // Кінотеатр. – 2007. – № 3. – С. 14–15.
80. Чечель, Н. П. Українське театральне відродження: Західна класика на українській сцені 1920–1930-х рр. Проблеми трагедійної вистави / Чечель Наталія Петрівна ; під ред. Я. Зубко ; худ. Є. Муштенко ; фото О. Хитрова. – К. : Наукова думка, 1993. – 144 с.
81. Чорній, С. Леся Курбас – артист, філософ / С. Чорній // Сучасність. – 1975. – № 12. – С. 13–34.
82. Швидка, С. О. Проблема виховання у творчій спадщині Леся Курбаса / С. О. Швидка // Вісник Черкаського педагогічного університету. – 1998. – Вип. 6. – С. 111–115.
83. Шевченко, С. Леся Курбас: «Силу нації не можуть вбити ніякі декрети»: із розсекречених архівів / С. Шевченко // День. – 2005. – 29 жовтня. – С.7.
84. Шерех, Ю. Леся Курбас і Харків : спогади / Ю. Шерех // Сучасність. – 1993. – № 12. – С. 44–52.
85. Шот, М. "Іде Леся Курбас, а за ним іде нова доба" / М. Шот // Урядовий кур'єр. – 2007. – № 35. – С. 8–9.
86. Шот, Г. Театральна філософія Леся Курбаса / Галина Шот // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2008. – № 4. – С. 94–98.
87. Якименко, Л. Надія Суровцева про Леся Курбаса : уманська сторінка творчості театрала / Л. Якименко // Уманська зоря. – 2007. – 25 квітня.